

Svätý Oskár, biskup (801? - 865)

Svätý Oskár sa uctieva ako apoštol európskeho severu, zvlášť Dánska.

Narodil sa niekedy okolo roku 801 v blízkosti známeho benediktínskeho opátstva Corbie (terajšie severozápadné Francúzsko). Podchádzal pravdepodobne z prisťahovanej saskej rodiny. Výchovu a vzdelanie dostal v benediktínskom kláštore, kde sa na žiadosť cisára Karola Veľkého pripravovali saskí mladíci na misijnú prácu v Sasku a v iných krajinách severnej Európy.

Oskár sa stal benediktínom, a keďže vynikal učenosťou, poslali ho roku 823 ako učiteľa do novozaloženej kláštornej školy Korvey v Sasku.

V tom čase skúšali niektorí misionári pôsobiť v Dánsku. No nedarilo sa im. Väčšia nádej na úspech sa ukázala, keď roku 826 následník dánskeho trónu Harald prijal v Mohuči slávnostne krst. Keď sa Harald vracal do svojej krajiny, franský cisár Ľudovít Pobožný mu dal k dispozícii ako misionára benediktínskeho kňaza a učiteľa Oskára. Oskár nedosiahol v Dánsku nijaký väčší úspech. Lepšie sa mu darilo vo Švédsku, kde v meste Björkö založil väčšiu cirkevnú obec a vybudoval kostol. Bol to prvý kostol v Škandinávii.

Roku 831 sa Oskár vrátil do Saska, kde dosiahol zriadenie hamburského biskupstva. Toto biskupstvo malo byť strediskom a oporným bodom misionárskej práce v Škandinávii. Prvým hamburským biskupom sa stal on.

Roku 832 išiel Oskár do Ríma, kde pápež Gregor IV. nielen potvrdil jeho biskupskú voľbu, ale vymenoval ho i za apoštolského legáta pre Dánsko, Švédsko a severných Slovanov. Oskár zveril hlásanie evanjelia vo Švédsku svojim rehoľným spolubratom Gautbertovi a Nithardovi. On sám išiel do Dánska, kde bola ťažšia situácia. Aby položil pevnejšie základy kresťanstva v tejto krajine, dal školiť viacerých dánskych mladíkov v novom kláštore v Turholte pri Bruggách (terajšie Belgicko). Toto však netrvalo dlho, lebo pri politickom delení Franskej ríše roku 843 Oskár stratil turholtský kláštor. Ďalší úder pre Oskárovu misiu bolo zničenie Hamburgu normanskými pirátmi roku 845.

Kráľ Ľudovít Nemec chcel pomôcť Oskárovi v ťažkej situácii, a preto mu ponúkol uprázdnené brémske biskupstvo. Takto vzniklo spojené hambursko-brémske biskupstvo, ktoré bolo základňou pre ďalší rozvoj kresťanstva na severe. Roku 864, teda rok pred Oskárovou smrťou, bolo toto biskupstvo povýšené na arcibiskupstvo.

Medzitým však Oskár znovu pôsobil v Dánsku, kde si získal kráľa Horida a pre mladé kresťanské spoločenstvá vybudoval päť kostolov. Smutné správy dostal zo Švédska, kde jedného z jeho rehoľných spolubratov zabili a druhého vypovedali. Oskár sa tam vybral sám. Švédskeho kráľa Olafa získal pre kresťanstvo a upevnil kresťanské obce, ktoré už predtým so spolubratmi založili. Pokračovaním misijnej práce poveril Remberta, ktorý sa neskôr stal i jeho nástupcom na arcibiskupskom stolci Hamburg-Brémy. Keď Oskár cítil, že sa blíži koniec jeho života, utiahol sa do ústrania, kde sa venoval modlitbe a rozličným skutkom lásky k blížnym. Zomrel v Brémach 3. februára 865.

Svätý Oskár sa uctieva ako apoštol Škandinávie a osobitne Dánska a Schleswicko-Holsteinska. Je pravda, že nezískal v týchto krajinách nijaké prenikavé úspechy, ale poníženou a vytrvalou misionárskou prácou položil solídne základy, na ktorých mohli stavať iní. Viacerí cirkevní dejepisci zdôrazňujú skutočnosť, že sv. Oskár pracoval na ťažkom misijnom poli väčšinou sám. Chýbala mu vážnejšia podpora, ktorú mu neposkytli v potrebnej miere ani kresťanskí panovníci, ani biskupi, ba ani jeho rehoľní spolubratia. Preto tým väčšmi vyniká vernosť, ktorú zachoval Bohu a jeho osobné hrdinstvo.

Životopisy svätých sú spracované z knihy:

ONDRUŠ, R.: Blízki Bohu i ľuďom. Tatran Bratislava 1991